

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden
Postbus 21000
8900 JA Leeuwarden

Betreft: Zienswijze op de Structuurvisie de Wielen en de Groene Ster 2008/9 - 2012

Leeuwarden, 5 januari 2009

Geacht college,

In de Leeuwarder Courant van 27 oktober 1980 viel het volgende berichtje te lezen:

Terrein aangewezen voor naaktrecreatie Groene Ster-gebied

TIETJERK - Het comité Naaktrecreatie Groene Ster heeft van de gemeente Tietjerksteradeel bericht gekregen dat er nu officieel gebruik gemaakt mag worden van een terrein in het Groene Stergebied voor naaktrecreatie. De gemeenteraad besloot al in juli naaktrecreatie mogelijk te maken door een wijziging van de Politieverordening.

Het gemeentebestuur van Leeuwarden had vervolgens geen bezwaar tegen aanwijzing van een terrein in het noordelijk deel van het Noarder Ruchlân aan de zuidkant van het Groene Stergebied. De Dienst gemeentewerken van Tietjerksteradeel zal markeringen aanbrengen om bezoekers er op te wijzen dat ter plaatse het naakt recreëren is toegestaan. Het terrein is voor iedereen toegankelijk, maar zal ook gebruikt worden door het comité Naaktrecreatie Groene Ster. Dat comité bestaat uit leden van de NVSH, de Naturistenverenigingen "Lotus" en "Zon en leven" en de zwemvereniging "Niets om het lijf" afdeling Friesland.

Bron: Stichting Digitaal Archief Leeuwarder Courant

De structuurvisie Groene Ster maakt nadrukkelijk melding van de mogelijkheid van een nieuw naaktstrand bij het Domineesgat zonder dat de gemeente nut en noodzaak van verplaatsing heeft duidelijk gemaakt. Wij maken u erop attent dat een mogelijk nog aan te leggen strandje bij het Domineesgat niet realistisch is gezien het grote aantal naaktrecreanten. Het college heeft op generlei wijze aannemelijk weten te maken waarom wij zouden moeten verhuizen.

Wij vinden het overigens zeer teleurstellend en vreemd dat de gemeente Leeuwarden in de structuurvisie geen enkele rekening houdt met naturisten. Hoewel vertegenwoordigers van naturisten al jaren participeren in het overleg met de gemeente worden wij in de structuurvisie niet genoemd als overlegpartner en onze wensen worden in tegenstelling tot die van andere overlegpartners niet genoemd. Meer politietoezicht in de Groene Ster met name in de buurt van (naakt)strandrecreatie en betere sanitaire voorzieningen zijn wensen die onmogelijk buitensporig kunnen worden genoemd, en komen ook nog eens het imago van het gebied en de waterkwaliteit ten goede.

Omdat er in Friesland (behoudens de Waddeneilanden) nauwelijks of geen mogelijkheden voor naaktrecreatie zijn heeft het terrein in de Groene Ster een bovengemeentelijke functie. Naturisten hebben in tegenstelling tot andere recreanten niet veel keuzemogelijkheden. Wij vinden het daarom welhaast onfatsoenlijk wanneer een gemeente zonder nader overleg met de betrokken gebruikers overweegt een zo belangrijke voorziening om zeep te helpen. Naturisten verdienen het hun huidige plek te behouden.

Algemeen

De gemeente Leeuwarden streeft met de herstructurering een aantal doelen na: verbetering van de waterkwaliteit, vergroting van het bezoekersaantal van Aqua Zoo en een consolidatie van de overige bezoekersaantallen. Het valt ons op dat de gemeente – op de bezoekersaantallen van Aqua Zoo na – geen idee heeft van het overige gebruik. Dat maakt het lastig de effectiviteit van beleid te toetsen. Zo is de Groene Ster aangewezen als een van de weinige plekken in (Noord-)Nederland waar nachtvissen is toegestaan en hoeveel vissers van deze mogelijkheid gebruik maken is onbekend. Duidelijk is wel dat die vissers in de nachtelijke uren een nuttige sociaal controlerende rol vervullen. De gebruikers van het naturistenterrein worden zo goed mogelijk geturfd, de aantallen zijn vrijwel realtime op de website <http://www.strandje.nl> te lezen, wat kennelijk niet bekend is bij de gemeente omdat er in de structuurvisie geen melding van wordt gemaakt. Dit gebrek aan inzicht baart ons zorgen omdat er maatregelen worden voorgesteld die niet in overeenstemming zijn met het feitelijke gebruik van het gebied.

Dat het gemeentebestuur uitbreiding van Aqua Zoo – op economische gronden – wil accommoderen is begrijpelijk. Wij stellen vast dat uitbreiding van Aqua Zoo ten koste gaat van de mogelijkheden voor openbare recreatie en dat stemt ons niet vrolijk. Ook al mogen wij ons niet ongekleed in dat deel van de Groene Ster ophouden, enige solidariteit met andere gebruikersgroepen lijkt ons gepast. Menig naturist maakt ook als hondenliefhebber, wandelaar of hardloper gebruik van de Groene Ster en heeft om die reden belang bij het instandhouden van de mogelijkheden voor openbare recreatie. Wij concluderen dat uitbreiding van Aqua Zoo om een hoger bezoekersaantal te realiseren ten koste gaat van de mogelijkheden voor openbare recreatie en daarmee de consolidatie van de overige bezoekersaantallen. Deze tegenstrijdigheid zullen wij vaker tegenkomen.

Waterkwaliteit

Hoewel er met het water in de Groene Ster chemisch en bacteriologisch niks mis laat het doorzicht te wensen over. De oorzaak van het troebele water is een veenachtige ondergrond en de ruime aanwezigheid van brasem. Brasem is een vis die de bodem omwoelt en omdat deze vissoort oververtegenwoordigd is maken andere soorten zoals snoek die het moeten hebben van helder water geen kans. Zonder ingrijpen blijft het lokale ecosysteem in een van de twee – helder of troebel water – toestanden, namelijk die met troebel water. De gemeente Leeuwarden zou hetzelfde kunnen doen wat Rotterdam met de Kralingse plas doet: baggeren, een zandlaag op het veen aanbrengen, riet aanplanten, minder voedselrijk water toelaten en tot slot brasem wegvangen. Structurele (beheers)maatregelen die passen bij de Europese Kaderrichtlijn water (KRW). Overigens komt ook in Rotterdam, veel meer dan in Leeuwarden, blauwalg in de zomer voor. Genoemde maatregelen vormen ook een oplossing voor dat probleem.

Leeuwarden lijkt ervoor te kiezen dit allemaal niet te (gaan) doen. Uit kostenoverwegingen probeert de gemeente het baggeren te vermijden, de wel voorgestelde maatregelen zullen blijken niet effectief te zijn zodat alsnog gebaggerd zal moeten worden. Vanuit financieel oogpunt geen slimme volgorde.

In de ogen van de gemeente zal de oplossing voor een betere waterkwaliteit moeten komen van de aanplant van riet, heel veel riet, in de vorm van plas/dras-overs. Vaste walbeschoeiing zal moeten wijken voor riet. Wij merken allereerst op dat het recreatiegebied daarmee onaantrekkelijker wordt voor vissers en zwemmers. Met name het westelijk deel van de Groene Ster is aangewezen als zwemwater en veel riet en zwemmen gaat niet samen. De waterkwaliteit verbeteren door de aanleg van heel veel plas/dras-oeveren zal niet tot een consolidatie en zeker niet tot een toename van bezoekersaantallen leiden.

De gemeente lijkt zich onvoldoende te beseffen dat het westelijke deel van de Groene Ster bedoeld is voor strandrecreatie. De maatregelen die de gemeente overweegt te gaan treffen passen in een natuurgebied maar niet in een recreatiegebied, wat de Groene Ster uiteindelijk is. Het zwemwater wordt, naast Aqua Zoo, als de belangrijkste attractie genoemd in de structuurvisie.

Op de bovenstaande plattegrond staan de officiële zwemplaatsen aangegeven met een blauw icoontje. Op deze plaatsen is er controle over de waterkwaliteit. De zwemplaatsen zijn aangewezen door de Provincie en de gemeente Leeuwarden. Bron: Gemeente Leeuwarden

Door de voorgestelde maatregelen zal circa 70 % van het huidige zwemwater verdwijnen. Dan hebben wij het over een officiële zwemplaats die door de gemeente is aangewezen. Bij een dergelijke zwemplaats vindt alleen controle van de waterkwaliteit plaats op zicht, dit in tegenstelling tot een officiële zwemplaats die door de provincie is aangewezen. Wanneer er op grote schaal brede rietkragen worden aangelegd dan wordt daarmee de toegang tot het (zwem)water vrijwel onmogelijk gemaakt.

De gemeente richt zich voornamelijk op de verbetering van de (zwem)waterkwaliteit in het zogenaamde noordelijke compartiment. Dit is de plek waar het zwemwater zich bevindt dat door de gemeente Leeuwarden is aangewezen. Het is opmerkelijk dat uitgerekend de officiële zwemplaats waar namens de provincie de waterkwaliteit wordt gecontroleerd, buiten het noordelijke compartiment valt. Dit strandgedeelte (een klein afgebakend zwemgedeelte dicht bij de kiosk) kan worden beschouwd als het belangrijkste (textiel)strand, omdat het dicht bij de kiosk en de sanitaire voorzieningen is gelegen.

Het lijkt ons verstandig ook dit strandgedeelte binnen het noordelijke compartiment te laten vallen. De stuw die nu is gesitueerd bij de uitzichtsheuvel zou dan verplaatst moeten worden naar de brug bij de kiosk.

In het westelijk deel van de Groene Ster is geen slechtere zwemlocatie denkbaar dan het Domineesgat. Het betreft hier een gebied in een dode uithoek van de Groene Ster met vrijwel geen (door)stroming. Juist op deze locatie is erg veel slib aanwezig. Door de beboste omgeving bevinden zich veel bladresten in het water. Het zijn de ideale condities voor de vorming van blauwalg en vergroot de kans voor zwemmers op het oplopen van ziekte van Weil. Door deze locatie te opperen als mogelijke optie voor het huidige strand geeft de gemeente geen blijk van degelijk inzicht in het (gebruik van het) gebied

Riet aanplanten heeft alleen zin wanneer ook het waterpeil varieert. Dit schijnt zo ongeveer bij iedereen bekend te zijn, alleen niet bij de gemeente Leeuwarden. Waterschap Friesland heeft de naam geen voorstander te zijn van variërend waterpeil zodat het ons in hoge mate verbaast dat uitgerekend het waterschap voor aanleg van plas/dras-oevers is. Bij een constant waterpeil ontstaat er geen gevarieerde vegetatie en blijft het zuiverend vermogen van riet beperkt. Overigens trekt riet veel insecten aan waardoor het aantrekkelijk wordt voor vogels en in het geheel niet aantrekkelijk wordt voor mensen die van vissen houden. Een vervelend neveneffect die de consolidatie van het bezoekersaantal niet ten goede komt. Eveneens is bekend dat de aanwezigheid van watervogels de waterkwaliteit negatief beïnvloedt. Het is niet uitgesloten dat het effect van de aanplant van veel riet teniet wordt gedaan door de aanwezigheid van vogels.

Rijkswaterstaat merkt na onderzoek naar de waterkwaliteit van verschillende zwemplassen in Nederland op dat de aan- dan wel afwezigheid van toiletvoorzieningen van grote invloed is op de waterkwaliteit. Het Groene Ster-gebied kent slechts één toiletgebouw wat natuurlijk veel te weinig is voor zo'n gebied. Zo viel in de Leeuwarder Courant van 5-8-2002, naar aanleiding van een zwemverbod in verband met blauwalg, het volgende te lezen:

Ziad Zibari, inspecteur milieutoezicht bij de provincie, houdt er rekening mee dat het ontbreken van toiletten in een deel van de Groene Ster ook een rol heeft gespeeld bij het ontstaan van de blauwalg. Toiletten zijn aanwezig in het deel van de Groene Ster dat officieel als zwemwater is aangewezen. Andere delen van deze uitgestrekte waterplas missen deze voorziening, waardoor zwemmers hun behoefte in het water zouden doen.

Bron: Stichting Digitaal Archief Leeuwarder Courant.

De loopafstand naar deze voorziening, vanaf de westelijke stranden en ook vanaf het huidige naaktstrand is ongeveer 1000 meter. De gemeente heeft op de informatie-avond van 16 december 2008 aangegeven dat het plaatsen van toiletten niet zo moeilijk is, maar dat vooral het beheer, het schoon en heel houden niet gemakkelijk is. Kennelijk is zoiets niet onmogelijk want in veel andere recreatiegebieden heeft men deze problematiek wel kunnen oplossen. Enkele plaatsen waar men er wel in slaagt fatsoenlijke toiletvoorzieningen in stand te houden zijn Hoornse Plas-Groningen, Wijthmenerplas-Zwolle, Rutbeek-Enschede, Bussloo-Apeldoorn en Engelermeer-Den Bosch. Meer dan 70% van de naaktstranden in het binnenland (niet aan de kust gelegen) heeft de beschikking over een toiletgebouw op het terrein of in de directe (max. 150 meter) nabijheid.

Helaas komt er sporadisch blauwalg in de Groene Ster voor, waarbij wij toch even kwijt willen dat de natuuristen nog nooit een zwemverbod hebben opgelegd gekregen. De plek die eens in de zoveel tijd afgezet moeten worden – wat inderdaad geen goede publiciteit oplevert – staat lokaal bekend als de kinderspeelplaats en kent onvoldoende doorstroming. Het voorstel is nu om dat deel af te schermen van de rest zodat het waterpeil kan stijgen. De kans dat het waterpeil substantieel stijgt lijkt ons allereerst niet groot, stijgt het wel een paar centimeter dan zal alleen de bovenlaag enige stroming te zien geven. Vermoedelijk voldoende om meldingen van blauwalg te voorkomen, onvoldoende om de waterkwaliteit reëel te verbeteren, het water onderin de “bak” blijft stilstaan. Bovendien kan er nooit meer water uit die “bak” stromen dan er instroomt en die hoeveelheid per

tijdseenheid laat zich nu ook al regelen. Kortom, een nieuw aan te leggen dam vanaf de openbare weg naar het eiland met het naaktstrand zou wel eens onvoldoende kunnen zijn.

Het water in de Groene Ster is behoorlijk voedselrijk zodat algen met mooi weer flink kunnen groeien wat de doorzicht van het water negatief beïnvloedt. Een van de structurele (beheers)maatregelen zou moeten zijn de inlaat van nutriëntenrijk water beperken door het te filteren voordat het in de Groene Ster komt. Concrete voorstellen in deze richting missen wij.

Alles overziend denken wij dat de waterkwaliteit het beste kan worden verbeterd door de aanpak die Rotterdam toepast in de Kralingse plas. Waarom Leeuwarden niet voor deze aanpak kiest is ons niet helemaal helder, de wel voorgestelde maatregelen hebben namelijk meer negatieve dan positieve effecten en zijn derhalve niet wenselijk.

Naturisme

Omdat niet iedereen helder op het netvlies heeft staan wat naturisme behelst geven wij graag nog even een omschrijving: "Naturisme is een levenswijze in harmonie met de natuur. Het wordt gekenmerkt door gemeenschappelijke naaktheid, die als doel heeft het bevorderen van zelfrespect, respect voor de medemens en eerbied voor natuur en milieu." (Bron: site NFN, www.nfn.nl)

Eind jaren zeventig van de vorige eeuw begint in de buurt van het Domineesgat een speurtocht naar een geschikt naaktstrand. Vanwege wisselende locaties die voor andere recreanten verwarrend zijn besluit het gemeentebestuur van Tietjerksteradeel – waartoe destijds de Groene Ster behoorde - tot het aanwijzen van een officieel naaktstrand. Het strand mocht zich in een zodanige belangstelling verheugen dat bezoekers hun auto's in de bermen van de Woelwijk, de weg tussen de woonwijk Camminghaburen en Tietjerk, moesten parkeren met de onvermijdelijke parkeerboetes tot gevolg. Het naaktstrand was overigens tegenover een druk bezocht textielstrand gesitueerd en mocht zich op grote belangstelling van die zijde verheugen wat niet altijd door naturalisten werd gewaardeerd

Mede vanwege de geringe parkeermogelijkheden en de wens naaktrecreatie uit de obscuriteit te halen werd later willens en wetens ervoor gekozen bij de herstructurering en uitbreiding van de Groene Ster het naaktstrand een prominentere plek te geven. Het naaktstrand is daarmee dichterbij de stad en centraler komen te liggen, en daardoor zichtbaar vanaf de openbare weg. Een bewuste keuze.

Naaktrecreatie op de huidige locatie.

Vanwege een groeiend aantal bezoekers is het oorspronkelijk aangewezen stukje van het eiland niet toereikend gebleken, tegenwoordig wordt het hele eiland gebruikt wat verder geen probleem is: het werd toch niet door andere recreanten gebruikt. Of die andere recreanten wisten dat ook zij van het eiland gebruik zouden mogen maken weten wij niet: de informatievoorziening is verwarrend. Op de informatieborden wordt de indruk gewekt dat het hele eiland voor naturisme is bestemd.

Voor de naaktrecreanten is een en ander wel zo handig omdat er nu beschutting tegen wind uit alle richtingen is en van de schaduw van bomen geprofiteerd kan worden bij heel warm weer. Beschutting tegen wind is belangrijk omdat naturalisten zich laten leiden door de temperatuur in plaats van de tijd van het jaar, dit in tegenstelling tot andere recreanten. De website www.strandje.nl laat zien dat zodra de zon het toelaat er bezoekers op het strandje zijn.

Het huidige eiland heeft als prettige bijkomstigheid dat gelijkgestemden elkaar kunnen opzoeken, zo wordt de oostzijde vaak gebruikt door gezinnen met kleine kinderen. Een minpuntje is echter dat er op het eiland activiteiten worden ontplooid die niets met naturisme van doen hebben waar zowel naturalisten en niet-naturalisten niet van gediend zijn. Mogelijkerwijs valt dit met een iets andere inrichting van het eiland te corrigeren.

De gemeente Leeuwarden heeft laten doorschemeren dat het hele eiland te groot zou zijn voor naturisme. Het aantal bezoekers per vierkante meter zal op het eiland niet wezenlijk anders zijn dan in de rest van de Groene Ster. In ieder geval kan de gemeente onmogelijk aannemelijk maken – en onmogelijk aantonen wegens een gebrek aan relevant cijfermateriaal – dat de naturalisten te veel ruimte tot hun beschikking hebben.

Het huidige naaktstrand heeft als nadeel de korte loopafstand tot de gedoogplaats voor homoseksuele mannen (ook wel bekend als homobaan). De aanwezige bosjes nodigen uit tot niet nader genoemde activiteiten die soms zichtbaar zijn vanaf de openbare weg en mogelijk de kinderspeelplaats ten noorden van het eiland.

Een nieuwe ontsluiting ten westen van het eilandje naar de openbare weg, de dam die wordt genoemd in het kader van de verbetering van de waterkwaliteit zou een geschikte oplossing kunnen zijn. Een geasfalteerd fietspad over het eiland heeft alleen zin wanneer fietsers op het Groene Sterpad worden verleid het te gebruiken. De meeste mensen fietsen ten noorden of ten zuiden van de Groene Ster als onderdeel van een langere route. Recreatieve fietsers worden zelden in de Groene Ster aangetroffen, het merendeel is bestemmingsverkeer: strandjes, kiosk, camping en wellicht Aqua Zoo. Uiteraard zien wij dat fietspad niet centraal over het eiland lopen maar meest noordelijk.

Wij kunnen ons voorstellen dat het westelijke, noordelijke en oostelijke deel van het eiland verandert in plas/dras-oevers en dat een fietspad vlak achter die oevers loopt. Wanneer vervolgens zuidelijk van dat fietspad bomen en struiken worden geplant dan zijn de naturalisten uit het zicht en de wind.

Of een nieuw fietspad daadwerkelijk de sociale controle óp het naaktstrand zal verhogen durven wij niet met zekerheid te zeggen. Een nieuw fietspad zal het naaktstrand beter afbakenen, maar ook toevallige passanten verleiden een kijkje te komen nemen zoals dat in verleden ook gebeurde. Vermoedelijk zal een fietspad mensen weerhouden activiteiten te ontplooiën die niet op een (naakt)strand thuishoren.

Hoewel het niet onze bedoeling is de details voor een inrichtingsplan aan te reiken stellen wij aanplant van stekelige struiken op prijs evenals een (compost)toilet. Bosschages dienen niet breder te zijn dan nodig, d.w.z. om de recreanten uit het zicht en de wind te houden en om andere activiteiten te ontmoedigen lijken braamstruiken ons wel wat.

Dominees Put

De Dominees Put, de meeste ongeschikte locatie in de westelijke Groene Ster om een strand in te richten.

Van wat kennelijk kadastraal bekend staat als Dominees Put en in de wandelgangen Domineesgat wordt genoemd, is de oorsprong niet via een bekende zoekmachine te achterhalen. Wat wel bekend is dat het in de structuurvisie wordt genoemd als een optie voor een nieuw naaktstrand. Nu wordt er in het dagelijks spraakverkeer gesproken over een optie als er sprake is van een alternatief op een bestaande situatie. Een optie nemen op een huis of een aandeel betekent niet dat die optie ook daadwerkelijk wordt uitgeoefend. Welke criteria de gemeente Leeuwarden gaat hanteren is (ons) niet bekend. Een nieuw strand aan stilstaand water kan nooit een optie voor wat dan ook zijn omdat het de waterkwaliteit onmogelijk ten goede kan komen. Wij hebben in dit verband dan ook niet de indruk dat de gemeente bij het opstellen van de structuurvisie ter plekke een kijkje heeft genomen.

Andere nadelen zijn:

1. Het nieuwe terrein is te klein voor circa 250 bezoekers op een warme dag. Op jaarbasis heeft het naaktstrand circa 10.000 bezoekers.
2. Het ligt te dicht bij het strand waar honden worden uitgelaten.
3. Het ligt te dicht bij de Kiosk, die straks meer bezoekers moet kunnen verwerken.
4. De waterkwaliteit van het Domineesgat is veel slechter dan die bij het huidige strand, en die is al niet optimaal.
5. Er is geen fysieke afscheiding tussen het naturistenstrand en de straat Woelwijk, wat mogelijk overlast aan de naturisten uitlokt

6. Er moeten te veel bomen worden gekapt om überhaupt een naturistenstrand mogelijk te maken. Momenteel wordt het prachtige stukje bos veel gebruikt door hondenbezitters en wandelaars. Ook deze groep gebruikers zal zeker niet blij zijn met de eventuele kaalslag rond de Dominees put.
7. Er zit een stevige kostenpost aan verbonden, want enerzijds zal er gebaggerd moeten worden om de vuile grond te verwijderen en anderzijds zal er zandopspuiting moeten plaats vinden, want de huidige walkant bestaat uit boomaafval en is uiterst drassig. Wij gaan er daarbij vanuit dat het strand wordt ingericht volgens de huidige eisen die aan een veilige zwemplaats worden gesteld. Het onderwatertalud zal hierbij met een geringe hellingshoek moeten worden aangelegd.
8. Het daadwerkelijk realiseren van deze locatie zal leiden tot een afname van het aantal serieuze naturisten omdat het voor naaktrecreatie onaantrekkelijk wordt. Seksrecreanten zullen dan de overhand gaan krijgen, met alle problemen van dien.

Het lijkt ons derhalve zinloos een inrichtingsplan voor dit deel van het gebied te maken. Wij maken de gemeente erop attent dat het maken van een inrichtingsplan en het realiseren ervan kan leiden tot twee naaktstrandjes. Een (nieuw) naaktstrand bij het Domineesgat is te klein voor iedereen zodat in dat geval sommige mensen het huidige strand zullen blijven bezoeken.

Ander alternatief

Er wordt in de gemeentelijke stukken steevast gesproken over het herstellen van een weeffout. Daarmee wordt kennelijk bedoeld dat bezoekers van de kinderspeelplaats ten noorden van het eiland zicht hebben op naturisten. De gemeente Leeuwarden had natuurlijk ook kunnen concluderen dat de kinderspeelplaats destijds verkeerd is gesitueerd. Als er een spanningsveld wordt geconstateerd tussen de bezoekers van het naaktstrand en die van de kinderspeelplaats dan kan het probleem ook worden opgelost door de kinderspeelplaats op te schuiven naar het strand bij de kiosk – hier zijn ook al enige speelvoorzieningen aanwezig. Omdat wij ervan overtuigd zijn dat ook de gemeente Leeuwarden snel in zal zien dat het Domineesgat geen alternatief kan zijn voor het huidige naaktstrand en een inrichtingsplan van het eiland duidelijk zal maken dat nut en noodzaak van verplaatsing ontbreekt dragen wij op dit moment geen andere alternatieven aan. Wat ons betreft beperkt de gemeente zich tot het maken van een inrichtingsplan voor het eiland. Uiteraard denken wij graag met de gemeente mee.

Conclusies

Met de uitbreiding van de golfbaan in het verleden en de voorgenomen uitbreiding van Aqua Zoo gaat steeds meer ruimte voor openbare recreatie verloren. Dit staat op gespannen voet met het voornemen tot consolidatie van de andere bezoekersaantallen anders dan die van Aqua Zoo. De Groene Ster krijgt steeds minder het karakter van een recreatiegebied.

De voorgenomen maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren gaan niet werken en leiden tot verminderde mogelijkheden om te vissen en te zwemmen, allesbehalve een consolidatie van de bezoekersaantallen. Alleen de Rotterdamse aanpak van de Kralingse plas werkt.

Het Domineesgat kan onmogelijk als een alternatief voor het huidige naaktstrand worden gezien: het kent uitsluitend nadelen. Een ander alternatief aandragen is vooralsnog niet opportuun.

Het veronderstelde groezelige imago van de Groene Ster is niet op een dag ontstaan en zal niet van vandaag op morgen veranderen als er niet tevens voldoende toezicht is van politie en stadswachten.

Het streven van de gemeente het gebied zo in te richten dat de mogelijkheid van sociale controle groot is, is loffelijk. Officieel toezicht blijft noodzakelijk en wordt node gemist.

Er is geen reden om het huidige naaktstrand te verplaatsen. Nut en noodzaak van verplaatsing wordt niet aangetoond, het huidige strand kan moeiteloos worden aangepast ten behoeve van maatregelen ter verbetering van de waterkwaliteit. Met een iets andere inrichting van het eiland kan de sociale controle worden verbeterd zodat voor iedereen duidelijk is: "Kijk, dit is het mooie van Leeuwarden."

Tot slot. Hoewel vertegenwoordigers van de natuuristen al jaren participeren in het overleg met de gemeente samen met de andere gebruikers van de Groene Ster, worden wij in de structuurvisie niet vermeld als overlegpartner. Dat verbaast ons in hoge mate aangezien er al bijna dertig jaar naturisme in het gebied mogelijk is en er altijd enige vorm van overleg met overheden is geweest. Uiteraard zullen wij, samen met de Natuuristen Federatie Nederland (NFN), blijven overleggen simpelweg omdat naturisme in de Groene Ster in een grote behoefte voorziet.

Met vriendelijke groeten,